

LA TRALLA

Surt el divendres

Canuda, 15, pral.

Essent nacionalista l'acció que en el nostre poble realisa la Unió, tenen el dret y'l dever de cooperarhi tots els catalans moguts per les aspiracions del Nacionalisme, qualsevulga que sia llur pensar y sentir en matèries relligioses, poltiques y socials. (DECLARACIÓ DE LA VII ASSEMBLEA DE LA UNIÓN CATALANISTA).

AQUELLA FORSA...

Sobre l'amnistia

No fa pas molt temps que publicavem en aquestes mateixes columnes un article titolat "Se'ns en burlen...". Era a les primeries de l'obertura del Congrés y 'ns referiem a la insípida y poca solta resposta que'l llavors ministre de Gracia y Justicia va fer a les justes y enérgiques reclamacions de N'Emili Junoy. Després, la veu poderosa de tot Catalunya reclamant Justicia se feu sentir. Quan els diputats catalans demanaven l'estat del procés que devia instruhirse contra 'ls quins havien delinquit, el govern va tremolar perquè la injusticia era tan manifesta, el manament de la llei tan descarat, que convençuts de la enormitat de sa conducta y mancats de valor y de forsa pera complir la llei y castigar als delinqüents, varen baixar veles y fent com qui accedeix als desitjos del poble varen prometre una amnistia reparadora, un esborrament de totes les coses passades en un any ab lo qual ells esmenaven dos errors considerables, el d'haver deixat sense càstich als delinqüents y 'l d'haver condemnat als ignocents.

Pero 'ls dies passaven y la promesa no 's complia. Excuses, dilacions, bones paraules eren les respostes que donaven als qui pregunraven per l'amnistia. Y finalment vingué la cayguda del Ministeri Lopez Dominguez enduentse ab ell la esperança d'arreglo.

Els qui són interessats en l'amnistia, els qui esperen poguer corre a abraçar a la mare y 'ls germans y 'ls amichs, desapassionadament creuen y en la serena reflexió de llur consciencia afirmen que una volta més els bons patricis que han treballat pera aconseguir l'amnistia han sigut burlats en sa bona fé, s'ha abusat de sa honradesa prometent pera sortir del pas, d'un pas crítich pera 'l ministeri dimittent, pero impossibilitats de complir sa promesa.

Impossibilitats? Si y mil voltes sí! Una forsa misteriosa s'oposa a la concessió de l'amnistia. La mateixa forsa que feya sospendre les garanties constitucionals are fa un any, desafia als poders, s'imposa als governs y surt triomfanta.

Els qui temen als governs de forsa pensin que are hi som, pensin que 'ls homes que cobren del Estat pera esser ministres no son més que ninots cartonats incapassos d'oposar a la forsa que deu esser al servey de l'estat, l'autoritat del càrrech enlayrat que desempenyen.

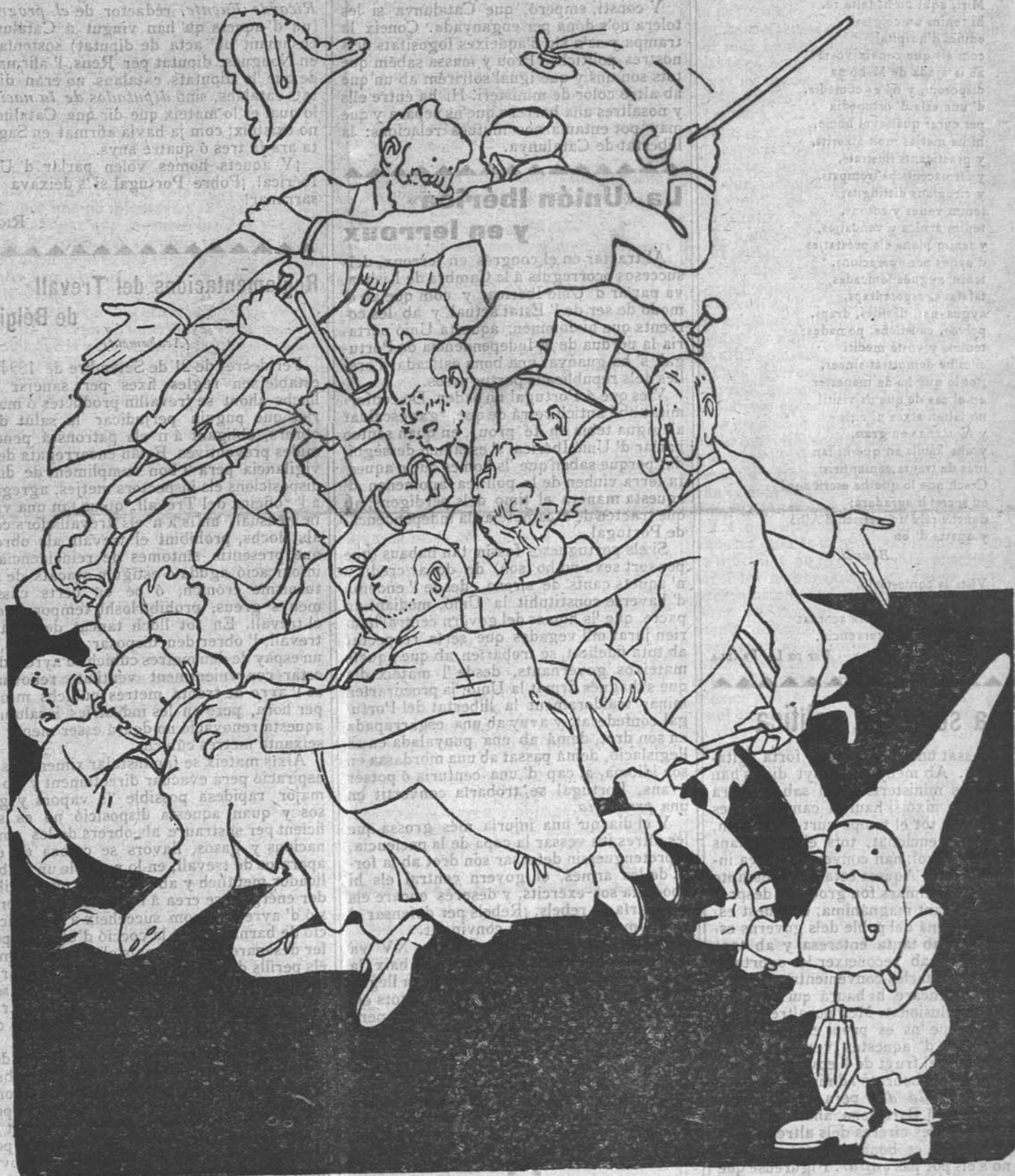
No 'ns fem ilusions: mentres aquets elements poderosos que imposen sa voluntat a les més altes personalitats del reyalme, no ho vulguin, ni la opinió rebrá la satisfacció merescuda que suposa la concessió de l'amnistia, ni la llei y la justicia triomfarán com cal.

En Junoy, donant prova de no oblidar als que sofreixen en la presó y en l'exil, s'ha apressat a demanar al nou Concell la seva disposició y pensament respecte de l'amnistia. La resposta del govern es tan ambigua, tan igual a les respostes de les coses que no 's compleixen que sense volguer passarnos a concellers, creyém que no s'hauria de deixar passar ni un dia més sense tornar a portar al Congrés l'assumpte.

L'incompliment de la promesa que 'l parit lliberal en funcions de govern, va fer a Catalunya, es una altra befa, es un nou insult, com deya molt bé l'amich Manau en les columnes de *El Poble Catalá*. La concessió de l'amnistia no es el fet magnánim de un indult de pena de mort sinó una acció nivelladora que esborra faltes y esmena errors.

La representació de Catalunya en Corts cal que no ho obli di que la promesa fou ferma, cal que no s'accontentin ab esperar respostes, sinó a exigir fets. Les resolucions

Una "pila," de polítichs

El montón de que parlava una vegada
L'ilustre gran senyor Don Sobrassada.

enérgiques del Aplech de la Protesta cal que 's vegin en tots els seus actes; aquella frase de "per tots els medis parlamentaris, fins els més extrems," cal que tinga una confirmació práctica.

No es l'anhel justificadíssim d'esser beneficiats ab la concessió, que 'ns mou la ploma; es el desitg de no esser novament burlats per aquesta gent mancada de paraula.

Y la proba, es que sabíem que ni totes les enérgies dels diputats podrán portar l'amnistia cas de que *aquella forsa* s'hi oposi; pero al menys que se 'ls tregui la careta,

que se sáiga d'una vegada que 'ls governs no son res, que no tenen el valor d'imposar sa autoritat als que no duhen mitres ni bàculs sino altres artefactes menys sagrats pero més perillosos...

GNOM

De "Potencia" a "Potencia"

Dugues cartes

Apreciat Bausili, vos
sabreu alló conegut

que diu, home previngut
casi sempre val per dos,
y jo que no entench el joch
que porten la gent d'allà,
vull saber de pá pá
com está aixó del Marroch,
per coneixer si es prudent
de pendres en serio aixó
de la nostra intervenció
per aquest país dolent.
No estranyeu que tiri al dret
y que parli ab llibertat,
jo soch un moro vritat

de la família moret.
Donchs digheume net, clar
si vos esteu del parer
que ja tenim prou poder
per venirvos a trobar.
Mheu de dir secretament
com esteu de municions,
si vos sobren els canons
y els soldats y l'armament,
si la carretera es plana
ó el país es montanyós,
si's pot rabre un susto gros
ó si's pot morir de gana.
Si les kábiles son moltes
y si son ben dirigides,
per persones distingides
ó per quatre carnestoltes.
Esperant, donchs, que en secret
me direu tal com está,
vos saludu á vos y á Alhà
vostre bon amich

Lluquet.

Don Lluquet, jamalesjal
com que veig que es un tranquil,
vaig á dirli fil per fil
el país meu com está.
Miri, aquí no hi falta re,
hi tenim un colossal
edifici d'hospital
com els que coneix voste
ab la ajuda de Mahoma
disposém, y no es comedia,
d'una sala d'ortopedia
per curar qualsvol home,
hi ha metjes molt aixerits,
y practicans ilustrats,
y farmacéutichs trempats,
y cirurgians distingits;
tenim venes y cotons,
tenim àrnica y vendatjes,
y tenim plens els prestatjes
d'eynes per operacions,
tenim aygues fenicades,
tafetans, esperadraps,
aygua-naf, desfiles, draps,
polvos, cáustichs, pomades;
tenim, y voste mediti
si m'he demostrat sincer,
tot lo que ha de manester
en el cas de que'ns visiti
no falten atxes ni ciris
y Neotafias en gran,
y una kábila en que hi fan
més de trenta cementiris.
Crech que lo que he escrit aquí
en secret li agradará;
donchs rebí un pessich d'Alhà
y quatre d'en

Bausili.

Vista la contestació,
casi bé ab seguretat
podém dir que haurá acordat
en Lluquet la intervenció.

PREP DE LA TRALLA

La senmana política

Hem passat una senmana de forta agitació política. Ab menys de vuyt dies s'han succehit tres ministeris y qui sab á l'hora de publicarse aixó si haurán cambiat dues situacions. En tot el temps curt, curtíssim, que deixém mencionat, tots els ciutadans del estat espanyol, han convertit la seva inclinació natural. Aquest estat que dissapte era vermell, el dimars fou groch. Y després d'una prova tant magnánima, d'aquest esperit super-humà del poble dels governs espanyols, que ab tanta enteresa y ab tant convenciment sab reconeixen les oportunitats pera aprofitarles convenientment, després d'aixó, encare hi haurá qui l'titlli d'aventurer y ilusionat. Mes nosaltres ab el formalisme que'ns es propi en protestém enérgicament d'aquestes vexacions que son únicament el fruit de l'enveja dels que volen treure els honrats administradors de la política de allà dalt pera apropiársela ells y portarla á Barcelona ahont remenarian á llur gust les cireres dels altres.

Perque lo que es bona voluntat y honradesa, no s'els pot pas quitar. Figureuse que'n moret arreplega les desferres del criador de canaris, les recomposa ab grans afany y pitjors disgustos, pero no logra surtir ab la seva y ni ell ni tots els homes á qui recorren les institucions, se veuen ab prou autoritat per portar la cosa per millors camins. Ho reconeixen tots aixis y no s'esforzen en amagarho. El partit lliberal no's pot aguantar. Els puntals que li fan de base son les cames de quatre guetos que necessiten automòvil pera passejarse, sobretot aixó passejarse á costes del país que treballa, paga y calla. Y per aixó tots parlen de unions y apoyos mútuus y solidaritats y amistats entre 'ls prohoms d'un y altre nucli de la situació. Y com qu'aquesta conveniencia d'ajuntaments de fraccions es un síntoma de

feblesa, per aixó dihem qu'aquells senyors han donat prova d'una franquesa y bon sentit que no son gayre comuns. Han dit la veritat. Han confessat la seva manca de condicions. Indubtablement ens regenerém. Aixó ja es política inglesa.

Mes si aquest burgit que s'ha extés pels carrers d'allà dalt, ha omplert de sorolls incomprendibles el cap dels alucinats, ha fet llessar una expressió de fàstich als llabis dels que aspiren á una vida política veritablement política, lliurada d'aquestes comedies que son conseqüència del sistema centralista y oligarca á que's junyeix á nacions que com la nostra son terra de llibertat, y saben que 'ls homes aixecats al setial del govern, no deuen esser quatre vividors que'n fan d'ell l'escenari més prostituit, sino els servidors y complidors de la voluntat sobirana dels ciutadans.

Y aquets llabis son els dels catalans que sentim la rojor de la vergonya en nostres galtes, al recordar la passivitat ab que encare contemplém aquestes bullangues anomenades crisis, que no son més que escarnis al poble. Y el poble que té vergonya y dignitat no deixa passarles aquestes coses.

Y consti, emperó, que Catalunya si les tolera no's dona per enganyada. Coneix la trampa y se'n riu d'aqueixes fogositats dels nostres polítics. Prou y massa sabém que tots son uns y que igual sofrirém ab un que ab altre color de ministeri. Hi ha entre ells y nosaltres una barrera que'ns separa y que may pot entaularnos mútues relacions: la llibertat de Catalunya.

La «Unión Ibérica» y en lerroux

Al tractar en el congrés en lerroux, dels sucesos ocorreguts á la Cambrá de Lisboa, va parlar d'Unió Ibérica, y com que ab el modo de ser de l'Estat actual y ab les corrents que hi dominen, aquesta Unió portaria la perduda de la Independencia de Portugal, s'ha guanyat una bona estirada d'orelles dels republicans portuguesos.

Y es que á Portugal no baden. De conformitat ab l'antich refrá de que, "gat escaldat ab aigua tebia en té prou", en quan senten parlar d'Unió Ibérica s'escamen desseguida; perque saben que 'ls homes que'n aquesta terra viuen de la política anomenen d'aquesta manera el timo dels perdigons, ab que tracten de escamotejar la independencia de Portugal.

Si els portuguesos fossin tan babaus (que per sort seva no ho son) de donar crèdit á aquets cants de sirena, desde l'endemá d'haverse constituit la Unió, mediant un pacte, que 'ls homes del govern central haurien jurat mil vegades que seria respectat ab tota fidelitat, se trobarien ab que aquets mateixos governants, desde l'mateix dia que s'hagués firmat la Unió, ja procurarien minar traïdorament la llibertat del Portugal confederat; y avuy ab una esgarripada en son dret, demá ab una punyalada en sa lligislació, demá passat ab una mordassa en son idioma, al cap d'una centuria ó potser avans, Portugal se trobaria convertit en una provincia.

Y el dia que una injuria més grossa que les altres fes vessar la copa de la paciència, y pretenguessin defensar son dret ab la forsa de les armes, el govern central els hi abocaria sos exércits, y després encare els motejaria de rebels. ¡Rebels per defensar el compliment d'un pacte convingut.

També Catalunya en el segle XV va confederarse ab Castella y Lleó baix la base de serli respectats sos drets, sa lligislació, ses corts, son idioma, es á dir tots els factors integrants de l'ànima catalana; pero si Catalunya va cumplir fidelment lo pactat, no pretenen may matar la llibertat de Castella; no aquesta, que d'una Catalunya lliurement confederada n'ha fet una provincia, que no pot ni tant sols posar una pedra sense permís del govern central.

Si, portuguesos; feu molt bé de no voler sentir parlar d'Unió Ibérica.

Y en lerroux, qu'aquí á Catalunya esmersá tot son treball en destruir ó dificultar l'acció dels ideals Catalanistes, es el menys indicat pera parlar d'Unió Ibérica.

El dia en que en la organizació del actual estat no hi hagués privilegis de cap mena; el dia que no hi hagués un idioma privilegiat en les escoles y funcions oficials restant amordassats tots els demés; el dia que no hi hagués lligislacions monopolisadores del dret y preterides totes les altres; y en que un sistema de govern basat en la igualtat de drets entre les distintes llengües y lligislacions ibériques contés ab la garantia d'haver vist transcorre un llarch periodo de temps sense que l'estat central hagués intentat disminuir la llibertat de les re-

gions y nacionalitats que l'integressin, allavors se podria parlar d'Unió Ibérica, per més que nosaltres encare aconsellariem als portuguesos que no se'n fiessin gayre.

Si Portugal no hagués conseguit sa independencia en 1653, y á hora d'ara encare estés subjecte al Estat Central, ja veuria com en quant demanés alguna cosa de lo molt que aquest li daría, desseguida li facturarien un lerroux, que 'ls hi diria clericals y reaccionaris y separatistes y canalles y "vivores", y tots els demés termes del seu escullit y numerós repertori, y en acabat s'en aniria á arrastrarse devant dels governants monàrquichs, pera recordarlhi que ell era qui ab les seves prédiques havia conseguit tenir amarrats al govern central als portuguesos amants de sa pàtria.

Aquest es en lerroux; per sort els portuguesos ja l'han conegut.

Un detall curiós.

Mentres arribava á n'en lerroux el telegrama protesta dels republicans portuguesos, en un corredor del safreig nacional en Ricardo Fuente, redactor de el progreso (un d'aquets qu'han vingut á Catalunya ensumant un'acta de diputat) sostenia ab en Nongués, diputat per Reus, l'afirmació de que 'ls diputats catalans no eran diputats catalans, sino *diputados de la nación*; lo qual es lo mateix que dir que Catalunya no existeix; com ja havia afirmat en Sagasta ara fa tres ó quatre anys.

Y aquets homes volen parlar d'Unió Ibérica! ¡Pobre Portugal si's deixava ensarronar!

RIGER

Reglamentacions del Treball de Bèlgica

(Acabament)

Per decret de 21 de Setembre de 1894, s'estableixen regles fixes per sanear els llocs ahont se treuallin productes ó materials que puguin perjudicar la salut dels obrers, obligant á n'els patrons á pendre mides preventives. Están encarregats de la vigilancia pera'l bon cumpliment de dites disposicions els inspectors metjes, agregats á l'"oficina del Treball", quins fan una visita mensual, aixis á n'els trevalladors com als llocs, prohibint el trevall als obrers que presentin símptomes de reincidencia d'intoxicació aguda ó estiguin atacats de saturnisme crónich, ó bé en certs cassos menys greus, prohibintlos temporalment el trevall. En tot lloch tancat destinat á trevall, l'obrer deu disposar, al menys, d'un espay de deu metres cúbichs d'ayre y deu estar convenientment ventilat, renovant-se l'ayre de trenta metres cúbichs mínim per hora, pero en les industries insalubres aquesta renovació no deurá esser menor de seixanta metres cúbichs.

Aixis mateix se fan instal·lar ximeneyas d'aspiració pera evacuar directament y ab la major rapidesa possible 'ls vapors y gasos y quan aquesta disposició no es suficient per sustraure als obrers de les emanacions y gasos, llavors se coloea en els aparatos de trevall, en lo possible un embolicador metàllic y ab l'ajuda d'un ventilador enérgich se crea á l'interior una depressió d'ayre ó bé com succeheix á la fabricació de barnissos y á la cocción d'olis que per fer desaparèixer els mals olors y suprimir els perills d'incendi es obligatori un aparato especial, fet expressament, y 'ls gasos susceptibles de produhir incomoditats, atravessen una llar de foch ab ignició avans de sortir á l'atmosfera.

Respecte á la previsió dels accidents del trevall el mateix decret de 21 de Setembre de 1894 fixa les precaucions que 'ls patrons están obligats á pendre per evitar en lo possible 'ls accidents del trevall. A n'aquest fi prescribeix que les forses dels volants y politxes aixis com també 'ls organs ab moviment de les màquines notrius deuen estar rodejades de guarda-cops ó embolicadors protectors, extenent dites precaucions á les transmissions en moviment y á les pessas sortints y movibles dels mecanismes.

Per altra part, les màquines-ferramentes, que treuallen á gran velocitat deuen estar provehides de dispositius á propòsit pera paralles lo més ràpidament possible sense necessitat de parar el motor. També dita ley fixa en són articulat les condicions en que deuen treuallar les màquines motrius, ascensors, monta càrregues y altres aparells perillosos pera evitar en lo possible 'ls accidents del trevall.

ALEXANDRE BULART RIALP

Qüestions Socials

Del tecnicisme

Tornemne á parlar.

Que bona part de les llastimoses supeditacions que sofreix el nostre obrer, son degudes á la seva manca de cultura, es una d'aquelles veritats que no necessiten justificació.

La gran majoria d'ells no son res més que gent dedicada á servir de màquina conscient. Els veuren á milers els que no fan altra cosa que corre d'una obra á l'altra y d'aquesta á n'aquella fàbrica demanant feyna, disposantse á tragar cabassos y traslladant paquets perque aquesta es l'única ocupació en la que no deu emplearshi molta inteligencia ni exigeix cap coneixement especial. Les hosts dels mossos son desgraciadament molt nombroses á Catalunya. El grup dels camàlichs y descarregadors estich segur qu'en relació es dels que s'emporta major contingent del proletari catalá. Y ja no dich res de la gran legió de dones que's dediquen á fer feynes per les cases.

Per altra part el migrat concepte que del seu paper social tenen els nostres capitalistes—si bé moltes vegades obligats per lo reduhit de llurs explotacions industrials—fa poch menys que impossible l'existencia de dependents que per la seva ilustració se fan mereixedors de salaris més respectables.

No hem arribat encare á la constitució de grans capitals y per aixó no's pot assegurar la vida dels obrers tècnichs. La nostra industria es massa filla del caràcter tradicionalment catalá. L'afany á la deslliuransa ha produhit aquesta colecció d'industrials que priven el progrés de l'industria y entorpeixen l'avenç de les vindicacions obreres, per que han sortit dels tallers á instal·lar-se pel seu compte casi sense altre recurs que'l seu esforç y'l seu entusiasme. Y aixis, ni uns ni altres han conseguit cap millora. Sols s'ha lograt que á conseqüencia de lo mateix els alts beneficis dels avens en la maquinaria shagi convertit en ells en un veritable problema; en un amenaçador conflicte.

Convé, donchs, avans que tot, pera fer possibles els efectes del tecnicisme en l'industria, anar de dret á la constitució de grans capitals, d'acort ab el principi d'En Carnegie. L'esperit d'associació que tant fortament existeix en els catalans, deuria traslluhir-se més de lo que ho fa y determinar-se per aquest cantó. Y com que les grans cases industrials necessiten competir ab perfeccionament y acert ab les millors del mon, allavors vindria immediatament la necessitat dels tècnichs. Aquets demanarien obrers d'inteligencia pera cada una de les tasques especials á que's destinen. Y com que allavors fóra més fàcil l'adquisició y funcionament de bones màquines productores y constructores, la rebaixa d'obres que aixó suposa per meteria fàcilment una major retribució en els seus serveys.

Y aixis se veurien complertes dues esperances. La del dignificament del home, y la de que la màquina sigués d'aquest, com deu esser, un amich y no un enemich. Lo primer perque l'obrer podria proporcionar-se una existencia més acomodada tant dintre com á fora de la fàbrica, y tindria consciencia absoluta de la seva tasca sapiguent que en ella té'l deber d'esmersarhi no, com are les energies á tall de màquina ó d'animal de tiro, sino l'inteligencia aplicada á la mateixa. Lo segon perque ella vindria á deslliurar-lo de tot lo que'l treball té de denigrant y rebutjable fins á haverse fet comprensible pels homes com á un càstich, quan deuria esser un goig y una necessitat de l'esperit.

Aixis ho entenem jo. El progrés de la nostra producció y l'dignificament de tots está en mans dels capitalistes. Aixó es una d'aquelles revolucions que s'han de comensar desde arriba. Del contrari, les coses que van per mal camí no poden arribar á lloch sencers. Y are hi estém anant per aquets mals camins. Si els capitalistes no saben veure aquesta necessitat ab el temps oportú, tal vegada al adonarsen no tindrán ja prou forsa pera detenir la embranzida del poble que vol el regoneixement de la seva dignitat.—VALENTÍ VENTURA

AVIS ALS COLLABORADORS

Es tan gran el nombre de trenalls rebuts pera l'Calendari, que'ns reyem impossibilitats de respondre als que 'ls han enviat. Tinguin tots paciència y ja veurán, al sortir el Calendari, si han sigut ó no acceptats. Y pensin que al Calendari d'enguany hi aniran articles literaris que ja eren acceptats pera l' del any passat.

En Pi y Margall y «el progreso»

Els falsaris no respecten a ningú; a tot arreu claven les dents; fins a n'en Pi y Margall el fan víctima de les seves falsificacions. Firmat per *Un Republicano* deya el *progreso* del dia 28.

«Os suplico que os fijeis en las palabras del gran apóstol de la democracia, Don Francisco Pi y Margall; primero República, después Federación.»

Aquest «republicano», se descuida de dirnos com y quan va dir això en Pi y Margall; perquè no pot, perquè es mentida, perquè en Pi y Margall may ha dit tal cosa.

En cambi nosaltres sí que li dirém que en *La Autonomía* del mes de Janer de 1901 va escriure:

«La verdadera autonomía no la queremos sino los regionalistas y los federales; debemos UNOS Y OTROS defenderla tenazmente si deseamos sacar a la Nación del abatimiento en que ha caído por las presentes desventuras y precaverla contra las que la amenazan. NO SERÍA UNA REPÚBLICA UNITARIA SI NO LA CONTINUACIÓN DEL RÉGIMEN MONÁRQUICO, Y NO CURARÍA LOS MALES DE LA PATRIA.»

PI Y MARGALL.

Lo qual desmenteix les paraules que *Un republicano* posa falsament en boca d'en Pi y Margall, ja que aquest ve a confessar, que si vol la república federal, no es per lo que tinga de república, sino per lo que tinga de federal; puig com ell mateix diu, una república sense federació, seria una continuació de la monarquia, és a dir, una monarquia disfressada; per lo tant no podia ser may republicà avans que federal.

Un'altra falsejació de un republicano:

«...aquel ilustre republico que se llamó Pi y Margall, del hombre venerable que dijo que nunca se uniría a hombres que no tuvieran por lema primero República después Federación.»

També's descuyda de dirnos quan En Pi y Margall va dir això.

En cambi nosaltres li dirém, que en el fragment del article del venerable apóstol, qu'hem copiat avans, ja usa la expressió *unos y otros*, referintse a regionalistes y federales y si nostres llegidors repassen el número 144 d'aquest mateix setmanari hi trovarán variis altres fragments en els que, ab el mateix sentit, hi consten les paraules *unidos, juntos* y altres sinònims.

Aquest republicano ja demostra una barba fenomenal al afirmar referintse als republicans solidaris:

«Teneis a vuestro lado republicanos de doble, republicanos de última hora como los de El Poble Catalá, que con la misma facilidad gritan ¡Viva la República! que ¡Viva el Papa Rey!»

Quan tenen la barra de mentir, tan descaradament, respecte d'un diari que, com qui diu, fa quatre dies que surt i que no farán ab En Pi y Margall que ja fa cinch anys qu'és mort, y que per lo tant hi ha molta gent que no se'n recorda?

No es *Un Republicano* l'únic que tant descaradament menteix en el *progreso*, per això tenim de dir tant a n'ell com a tots els demés lerrouxistes que 'ls que escriuen de bona fé, es a dir, ab ganes d'ensenyar al poble y no per enganyarlo ab falsificacions y mentides, quan citin paraules ó escrits d'un home de la talla d'En Pi y Margall, tenen el deber de dir d'ahont ho han tret, com fem nosaltres; puig de no ferho aixís, demostraran que falsejen sos escrits y ses paraules, del mateix modo que tantes vegades han inventat telegrams y cartes, y falsificat firmes.

M. R.

Sr. D. Manuel de Bofarull

Molt senyor meu: Que vosté en els últims dies de Setembre prop passat, ab el pretext de donar les gracies als electors pels vots obtinguts en les últimes eleccions recorregué tot el Districte de Vilademuls es ben sapigut per tots els quins en formen part, com tampoch ignorem ab quan poch escrúpul se deya ja candidat escullit per la Solidaritat al Districte en quant arriessin les noves y no falta encare avuy qui s'ho cregui y com que jo sé de cert que a n'aquella fetxa no ho era y de llavors ensá no se m'ha justificat lo contrari, l'invito a un acte públic, ben aclaratori, que tots els del Districte ho sápiuen, del contrari ens venrem obligats a acudir a la Junta de Solidaritat pera que 'ns ho aclareixi.

Mentres tant, se despedeix de vosté el que tant estima la Solidaritat y al Districte.

Joseph Gallostra

Crespia Novembre de 1906.

FANÁTICHS

Compadimlos als pobres fanátichs, els que ab llur bona fé defensen els ideals més contradictoris, fins ab lo seu mateix modo de pensar, els que ab llur fanatisme no témen al ridicol ni al escándol, comprometen l'ideal verge, no estudiat ni pensat may ab calma, que la compassió s'imposa, puig son irresponsables de llurs actes, dictats pel subjecte que 'ls fanatiza en els precisos moments de sa terrible agonía.

Mes a ne'ls miserables que ab llur sang freda contemplen les dibuixes d'aquells infelissos engegats, cal que tots els homes humanitaris, siguin del partit que vulguin, els isolin, reduhintlos a la impotencia, trayentlos d'entre les urpes a ne'ls pobres inconscients que donarien per ells fins la sang mentres van prometentlos revolucions a un plasso fixo que may s'ovira.

S'imposa l'penetrar a les files d'aquells desgraciats fentlos veure la rahó, arrostrant fins el perill, ensenyantlos lo que es la llibertat, la tolerancia, la república, en fi, tot lo que ells ab llurs ridicules creuen defensar. No'n tenen, no, de coneixements de tolerancia 'ls que fan retirar ab crits y amenasses a una comunitat, que al fi y al cap compia lo que la familia del difunt demanava. Ni tenen coneixement de llibertat els que van a pertorbar mitings y festes d'altra gent que també vol ser lliure.

Donchs si en mitj d'aquesta massa fanática s'hi pot aportar la llum, per qué no ferho? Si l'exemple 'ns demostra que homes que havien anat errats van avuy pel bon camí, per qué no intentarho ab aquesta colla de fanátichs que inconscientment y trepitjant les idees que creuen sostentar, cometen actes com el del enterro d'en Juli?

Calia veure aquella multitud febril rodant el bagul del difunt pera ferse càrrech del llur fanatisme. No era l'enterro del mort ni l'afany de rendir un tribut a sa memoria el móvil que 'ls guiava, sino la estampa d'en lerroux que 'ls seguia esperantlos. Y ab llurs cervells y ab llur cos, tot ho omplena la satisfacció inmensa d'agradar a llur amo y senyor.

Espectacles com el d'aquell dia cal que no's repeteixin pel bon nom de Barcelona, y per això es que convé treure d'aquella casa a tot lo catalá que pugui haverhi. Es necessari que 'ls camps quedin ben desllindats: a un costat els homes lliures que aplegats sota una bandera, tenen prou convicció pera anteposarhi el voler de Catalunya, y al altre 'ls que no tenint partit que defensi llurs males intencions contra nostra terra, s'aplegaran sota la bandera d'odi a Catalunya enarborada fa algun temps pel funest lerroux.

P. GABARDÓS Y GATELL

Del meu cabás

Una certitut s'estableix indiscutible: Catalunya, tota Catalunya té una sola aspiració, un mateix Ideal de Justicia y Llibertat, tot el poble catalá trevall a l'unisson per l'Autonomia y aquesta vindrá bentost car les grans revolucions han tingut lloch sempre en aquells moments en que tot el poble se sent unit en un sol cor y en un mateix amor.

Hi ha empró una fracció insignificant de sers incultes mantinguts en l'ignorancia y el fanatisme per un fals apóstol, per un explotador de la credulitat pública. Aquesta fracció, (que no es Catalunya ni es poble) pretén paralisar el colossal esforç de tota una humanitat, voldria barrar el pas a tota una nació fent via cap a l'Avenir. Es un grupet de fanátichs, una tribu ab mentalitat de poble barbre que posa tot son orgull y tota la seva gloria en triomfar a cops de cóssa sense tolerancia, sense rahó, sense bondat.

Diguéume, donchs, quina obra d'oposició poden fer a l'Ideal de tot un poble els que son incapassos de discussió y d'exámen, pobres paries qu'apenes saben comptar els deu dits que tenen en llurs mans!

ZENGOWISKY

¿Ahont es el Marroch?

El bandolerismo en Aragon. Cartagena. — Han embarcado 500 emigrantes.

Cuenca. — La poblacion está impresionada por la noticia de haberse dado órdenes para la ejecución de tres reos de muerte condenados por esta Audiencia.

Un pailebot cargado de bacalao ha embarrancado. Los habitantes de la costa se apoderaron del cargamento.

Deu dies, tres ministeris; ¿ahont es el Marroch?

La "real" de cazadores, el gobernador, la policia y demás "comparsa"

Els que no capien el perquè de la campanya de LA TRALLA contra la real de caza... incautos, poden haver vist no fa molt que la Junta de CASSADORS DE CATALUNYA va negarse públicament a pagar 500 pessetes que com a penyora li imposava l'habitant del rónch palacio d'aquella plassa que l'nostre Ajuntament, tan republicà y tan autonomista, no ha volgut que's digués de la República Cubana.

La Junta de "Cassadors de Catalunya", va dir, en els diaris, que no pagaria la penyora perquè no era justa ni rahonada. Això es ser cassador y de Catalunya! Va dir també que no aniria a veure al governador pera que no's jutjés que anava a demanarli clemencia. Això es ser catalá y no real.

Peró'l governador, al veure que's tractava de gent que no's deixa imposar, va manifestar als periodistes que esos cazadores de Catalunya son jugadores que, hoy aquí, mañana allá, juegan a los prohibidos.

Y llavors, els socis, no la junta, de "Cassadors de Catalunya", anaren a visitar al ben enterat governador pera ferlo caure del ridicol en que va idem ab tal afirmació.

Pro ja era tart... El governador s'havia enterat més y resultava que a "Cassadors de Catalunya", ni cartes hi havia pera fer el tresillo...

Y tot sigueren satisfaccions del governador als socis, y tot sigué perdó dels socis al governador.

Y are dirém nosaltres:

«Creuen els senyors president, secretari y demés consentidors de jochs prohibits de la real que lograrian res de fer equivocar a l'autoritat?»

Si es aixís, señores reales, estais HERRADOS. A Cassadors de Catalunya perquè son cassadors y són de Catalunya no hi ha gent que dongui palabras de honor com vosaltres perquè si tot un president de niños envueltos dona palabra de honor y segueix fent la séva; si ni la palabra ho es, de honor; ¿qué farà ab les altres coses?

Y no's creguin que no hi juguin influencias. Sabém certament que l' senyor BARÓN DE BONITO ha anat a demanar al governador que deixi jugar, a la real. Y també sabém que la real ha de treure, per ordre governativa, la taula del baccarat.

Y are escolti, senyor governador: aixís com veu que menteixen els de la junta de la real de cazadores, no creu vosté que també menteixen els de les juntes del Círcol equestre y del Círcol del Liceo? ¿Perqué no les fá tancar totes d'un cop?

¿Es que només tenen dret a ser viciosos els de arriba? ¿Es que només ha de ser permès que robin els grans senyors?

Pera nosaltres, tant trinxerayre es un president de casa de joch equestre, Liceo, cazadores, com un amo de taberna dels barris pobres.

Y tant mereixen ser a la presó els uns com els altres. Y potser més els señores perquè logren l'objecte ab recomanacions de personatges com el ilustre barón de bonito de memorable recordación...

K. TA. LA.

LLIBRES REBUTS

Discursos contra la Ley de las Jurisdicciones. Publicació de Solidaritat Catalana.—Preu 1 pesseta.

Clixés, per L. Escardó (Carme Karr).—Publicació "Joventut".—Preu 3 ptes.

Un viaje a Cerebrópolis. Dr. J. Giné. Editor Joan Güell.—2.ª edició.—Preu 2 ptes.

Poesies completes per E. Bassegoda. Imprempta Elzeviriana.—Preu 4 ptes.

Memoria de homenaje a D. Ramon Balle y Ribas. Celebrat en el Foment del Treball Nacional. Imprempta de L. Clavero.

Enciclopedia Ilustrada Seguí.—4.ª quadern.—Preu 0'50 ptes.

Jordi Erin. Episodi dramàtic per J. Burgas.—Antoni López, editor.—Preu 0'50 ptes.

Viaje al Infern d'en Pere Porter, sigle xv. Biblioteca Popular "L'Avenç".—Preu 0'50 ps.

Corts Catalanes, ab un prólech de E. Prat de la Riba.—Tomo 2.ª de la Biblioteca Popular.—Preu 0'50 ptes.

Revolta, per J. Pous y Pagés. Publicació "Poble Catalá".—Preu 4 ptes.

Regionalismo y descentralización, per Rafael Criado Cervera. Imprempta de Manuel Alufre, Valencia.—Preu 0'50 ptes.

La darrera causa de LA TRALLA

El dissapte passat se vegé en revisió la causa de la primera fulla extraordinaria, corresponent al 24 Setembre 1905.

El distingit advocat senyor Laporta va lograr fer enfadar al fiscal, que feu un informe bastant informe. La defensa s'explicà, com de costum, ab convenciment y eloqüencia.

El jurat absolgué.

Finis coronat opus. Com que tenim intenció de dedicar un número a nostres defensors, pera aquell deixém el parlar ab més extensió de l'assumepte.

Per l'unió de les Associacions Escolars

(No entrarem en el fondo del assumepte sinó que tantsols ens proposém fer quiscuna consideració de detall. A ploma més galana y a una major intel·lectualitat deixém el tractar aquesta qüestió en són aspecte més profund.)

S'està tractant d'algun temps a n'aquesta part sobres la conveniencia de l'unió de les Associacions escolars. L'ideal no pot es ser més noble, enlayrat y profitós per la classe escolar. Efectivament; l'unió sens abdicar les opinions polítiques, socials y religioses de les entitats escolars que l'integressin, fóra sens dubte un avenç en la representació y mellorament dels estudiants en els aspectes polítich y legal. Una munió de conflictes surgenen diariament en la vida escolar, ocasionats tots ells pels ministres del ram... de la passió. Unes voltes per plans, altres per obres de text, etc. etc.

L'unió escolar es de tot punt necessaria; y al sentar aquesta afirmació no es que volguém imposar nostre criteri puig tant sols cal pel coneixement de la materia que debatim un xich d'estudi un xich de voluntat en estudiar el magne problema de l'ensenyansa en aquest país, problema ja resolt en altres països.

Pera interessar dels governs l'estudi d'aquesta qüestió creyém que lo millor es l'iniciativa escolar. Aquesta iniciativa es l'unió escolar, ó sia formar una sola Escolar ab la autoritat moral suficient pera que pugui esser àrbitre de les qüestions a que més amunt aludim, y ab la seguretat de que seran ateses ses indicacions y exercitats sos acorts.

La principal dificultat que s'oposa a n'aquesta unió es d'ordre económic. Aquesta dificultat no existirà en la practica si al fer llurs nombraments de respectives representacions de les actuals Escolars, s'inspiren els favorecuts ab aquets nombraments de confiança en fins patriòtics de germanor, d'altruisme que son al nostre entendre 'ls sentiments necessaris qu'ha de tenir tot qui s'proposi la resolució de problemes de tant capital importancia com ho es el que debatim. Fentho aixís compliran la voluntat de sos electors y s'farán mereixedors al reconeixement de gratitud d'aquells.

A complir vostre dever companys! No en va s'ha dit que l'unió fa la forsa. Pels interessos morals y materials dels nostres pares aném decidits y ab entussiasme a l'acció escolar. Diguemne Solidaritat escolar y aixís cridém ab totes nostres forces:

¡Visca la Solidaritat escolar!

LLUÍS TIÓ Y E.

de l'Agrupació Escolar Robert.

Lletra d'un federal

Hem rebut la següent lletra:

«Felicitó de tot cor als entusiastes col·laboradors de LA TRALLA per la enérgica campanya contra's lerrouxistes y demés farsants causa de la decadencia del partit republicà federal espanyol.

Combatent avuy als embustersos logrerém demà fer patria nova.

Visca sempre la bona memoria del immortal Pi y Margall! y vostés disposin de son afectíssim, Anton Estalella Trinxet.»

Vilanova y Geltrú 26 Novembre 1906.

El Sr. Estalella ens ha remés un exemplar del Manifest y Programa del 22 de Juny de 1894 ab un prólech d'En Pi adressat a ell; ab lo que s'prova la distinció que mereixia al gran Pi nostre comunicant.

COPS AL BULTO

A nosaltres ens té sense cap classe de cuydados tots els cambis de ministeri que hi puguin haver, perquè sabém perfectament que tots els que governen ho fan tan malament com saben.

Peró d'aquesta última crisis se'n va dar una explicació que, si fos verdadera, haurá sigut una sort.

Deyen que Alemanya, al enterarse de la projectada expedició de tropes a Tànger, va oposarhi el seu veto, y com que en López Domínguez s'havia compromès ab França pera una acció militar combinada d'ab dos Estats, no va tenir més remey que dimir.

Si això fos veritat, nosaltres, ayments de la pau y de la germanor entre tots els pobles de la terra, conceptuem una sort el que, mercès a aquest incident, s'hagin salvat gran número de vides que haurien sigut infaliblement sacrificades pels homes que governen, que tan poch s'hi pensen en correixotesques aventures, perque ells no han de formar entre'ls que hi van a morir.

Y les pobres mares podran dormir més tranquils.

En lerroux sembla que té poques ganes d'estar-se a Barcelona.

El diumenge, dia 25 del passat mes, havia anunciat la seva vinguda ab motiu de la vetllada al teatre Comtal; però no va comparèixer, donant la excusa de que'l di lluns tenia d'enrahonar al Congrés.

Y efectivament, en tota la senmana no hi ha badat la boca.

Y donchs, que n'has fet d'aquell discurs que't va privar de venir a Barcelona?

Y el dia del enterro d'en Juli també va marxar a la mateixa nit, malgrat que tampoch va obrir la boca al Congrés fins al cap d'uns quants dies.

La causa d'aquest horror a quedar-se a Barcelona és perque, haventhi una demarada judicial en contra d'ell, en virtut d'una factura d'obres fetes en la "Casa del Pueblo", el primer dia de feyna que's quedés aquí, se verificaria la diligència judicial del reconeixement de la seva firma estampada al peu de dit document, y per això l'home procura posarhi terra entremitj.

Perque del procés per estafa per haverse embutxacat els diners de la taquilla d'una funció verificada al teatre Comtal, y qual suplicatori està en el Congrés, el salva la immunitat parlamentaria; però pera la responsabilitat civil aquesta no li serveix y la causa té de seguir el seu curs.

Y això es lo que ell vol evitar.

El dijous, dia 29 del mes passat, a Gracia se van celebrar dos mitings a la mateixa hora: un de lerrouista y un de republicà solidari. Com es natural, a ne'l lerrouista no va haverhi cap desordre, però en l'altre van anarhi els demòcrates lerrouistes a ferhi escàndol y a... rebre.

Aquests imperials cada dia s'acrediten més. El seu voler fora impedir la celebració de tots els mitings que no fossin pera cantar les excelencies del imperi de les embusteries.

En vista d'això, y pera evitalshi tanta feyna, el seu amo y senyor podria presentar una proposició al Congrés demanant que quedés derogat l'article 13 de la Constitució, que diu:

"Artículo 13. Todo español tiene derecho: De emitir libremente sus ideas y opiniones, ya de palabra, ya por escrito, valiéndose de la imprenta o de otro procedimiento semejante, sin sujeción a la censura previa.

De reunirse pacíficamente.

De asociarse para los fines de la vida humana."

Y que fos substituït per aquest altre:

"Artículo 13. Ningún español tiene derecho: De emitir libremente sus ideas y opiniones, ya de palabra, ya por escrito, si estas no son del agrado y cuentan con la previa aprobación del ex emperador Alejandro Ierroux, quien restablecerá la previa censura.

Ni de reunirse pacíficamente para discutir la personalidad de Ierroux.

Ni de asociarse sin rendirle antes pleno homenaje."

Ab aquesta modificació conseguiriem dues ventatjes:

1.ª estalvi de feyna;

Y 2.ª estalvi d'arnica.

Apa, donchs, animarse; que si presenta aquesta proposició en moret y en maura de segur que la apoyaran.

Are que parlem del miting del "Centre Republicà Autonomista", celebrat en el teatre Modern de Gracia.

Deya el progreso del dia 30:

"... el escaso público que no había aumentado, pues el primero y segundo pisos mostrabanse vacíos."

Això era mentida puig el local estava ple de gom a gom.

Però lo més graciós es que poques ratlles més avall deya:

"... por una escalera, entre sables y garrotes enarbolados en alto, bajaba un tropel de gente."

¿Cóm quedém? perque si en els pisos alts no hi havia ningú, ¿cóm podia baixar per la escala aquesta gentada?

El mariner.—Ese es el mar; señor menistro.

L'Alba.—Pero, cuán grande es! Yo me retiro.

Pues, ancho el mar, anchos me vienen

el traje y el sable y aún las cruces.

Y con tantas anchuras, fácil fuera

que al mar cayera.

¿Que no sabs que'ls embustersos tenen de tenir molta memoria?

Y es que el progreso menteix ab una mala sombra gran, y a cada moment fica totes quatre potes a la galleda.

Llegim en el progreso:

"El origen de las patrias ha sido cien veces examinado, y las observaciones por quienes se han dejado influir por un ambiente de regresión, da clara idea de como la fuerza transformadora en fuente de derecho, no basada nunca en el individuo, sino en la tierra muda que empujea las inteligencias y dificulta la senda del progreso."

Y are nostres llegidors que lliguin aquest paragraf ab la cinteta d'estanch que en lerroux ha portat durant tot l'estiu passat.

R. I. U.

Lo que jo voldria

Voldria... lo que tots els catalans qu'ho son de naixensa; això és, voldria veure sempre com cal y sens separarme de les lleis establertes per Catalunya y pera Catalunya, que no s'usés, oficialment, en nostre terra, altra parla que 'l llenguatge lligítim, distintiu dels fills d'aquesta benhaurada terra que 'ns honra y a la que venim obligats a dignificar y que tant nos distingeix dels vinguts de més enllà del Ebre.

Voldria que dintre nostre territori regnés sempre la més complerta Solidaritat y que'l respecte dels uns envers els altres, fos tan gran, que ni dintre ni fora de Catalunya tingués ningú del món el més petit motiu de queixa; y si aquet existís, ne fos de noble enveja, com ja comensa a succehir are, ab motiu de nostres manifestacions de protesta contra tota classe d'imposicions tiràniques y contraries a nostre modo d'esser, enérgich, laboriós, viril y honrat fins al extrem de sacrificarnos ans de cometre una ingratitude ó bé una baixesa digna sols de sers d'instints baixos únichs capassos d'ofendre la Patria que 'ls honra y enalteix.

Y, finalment, voldria que lo que tart ó d'hora se 'ns ha de concedir per la Lley Natural, ó siga l'Autonomia, coincidís ab la publicació d'aquestes ratlles en les columnes de LA TRALLA, periódich campió dels drets que ha de disfrutar Catalunya ab la

Autonomia, primer pas pera afiançar l'ordre perturbat y la Llibertat d'aquesta nostra benvolguda terra que d'abdués coses necessita, avuy per avuy, si la volém veure gran y poderosa com se mereix.

E. DIEMARÓ MIMÓ

FUETADES

En honor d'En Pi y Margall.—Dijous de la setmana passada tingué lloch al Teatre Principal una espléndida vetllada que 'ls elements federals de Barcelona dedicaren a la memoria d'En Pi y Margall commemorant l'aniversari de la mort d'aquell gran patri.

La concurrència molt nombrosa aplaudí ab entusiasme el petit concert que dongué en l'acte l'Orfeo Barceloní, y especialment els eloqüents discursos dels senyors Mallofré, Llobet, Marial, Pi y Sunyer, Salvatella, Tona, Vallés y Ribot y altres qu'enalitren la personalitat del Mestre del federalisme y feren entusiastes afirmacions de nacionalisme català.

Nostra enhorabona als organitzadors de la festa.

—Y vols dir que en Vega de Armijo la cumplirà la promesa d'amnistia?

—Y es clar, no veus que es el mateix partit liberal que governa.

—Donchs, per que no la decretan?

—Es que 'l tren que duya 'l decret s'ha encallat... ab un sabre.

Aquell pobre jove que va ser agafat perque tocava «Els Segadors» devant d'una caserna ha sigut absolt.

Y l'altre?...

De diferents poblacions recullim notícies de que un subjecte gros, rós, ab barba y bigoti ben rósos, devagades ab bigoti sol, d'estatura regular, se presenta arreu, com administrador de LA TRALLA y fins devagades com Director, aconcellant la subscripció a diferents obres qu'ell diu que LA TRALLA destina'l producte als presos, a les Escoles, etc.

Advertim que ningú està falcultat pera presentar-se enlloch en nom del periódich; y que si algú hagués de ferho, aniria lo suficientment documentat pera que no pogués dubtar-se de sa representació.

A ningú hem dit ni autorisat pera que usi 'l nom

d'aquest senmatari pera 'ls seus fins de subscripcions a revistes ó llibres; com tampoch pera fer impresos comercials y altres treballs.

[No badi, donchs, ningú!]

Extraordinari de les Dones Catalanes.—Per les firmes que subscriuen els treballs que, fins are, s'han rebut pera dit número, podem assegurar que será verdaderament extraordinari.

Sortirà per cap d'any.

El Foment Autonomista Csta'a está organisant una interessantíssima vetllada quins productes seran destinats a «La Reixas».

Ens consta que són molts els quins han demanat contribuir a tant patriòtica festa que tindrà lloch el vinent dia 15, al vespre.

En el pròxim número, donarem més detalls.

A Santiago de Xile está a punt de constituirse una entitat Catalana.

La finalitat d'aquests germans que viuen allunyats de la Patria, al constituir un centre no es altra que la de poguerse reunir pera recordar per medi de festes populars les costums típiques de la Patria anyorada y al ensemps establir una Germandat Catalana de protecció mútua pera proporcionar socors al necessitat y en cas de malaltia ó pobresa, passatge de retorn a la seva terra.

Desitjem que tan patriotas com caritatives idees arrelin en aquelles terres.

Un telegrama:

«Valladolid.—Hi ha gran alegría pel nomenament del senyor Alba pera ministre, les cases de mare y pares polítics del Sr. Alba son visitadíssimes».

Es clar com que are tota la familia podrá menjar calent!

Figurintse les credencials que hi aniran cap a Valladolid.

A Perpinyá ha quedat establerta una Societat d'Estudis Catalans, que la componen valiosos elements literaris y científics d'una y altra vessant del Pirineu.

L'objecte de la societat, el difineix ben clar l'article 11 del seu reglament, que diu aixís: Aquixa Societat es pera aplegar y fer relacionar entre elles, totes les persones que s'cuydin de la llengua, les lletres, l'art y la historia de les terres catalanes. Mirará de servir tot lo que ha fet, y lo que fa encare avuy l'esperit y la fesomia particular d'aquest país; ajudarà a tot lo que s'fassi pera l'esplendiment y la renaixensa de la vida literaria artística y científica en la terra catalana.

Al mateix temps publicarán una revista que's dirá «Revista Catalana».

Fem constar el goig que 'ns han produhit aytals noves y de tot cor els encoratjem a seguir pel camí emprés al crit de «Visca Catalunya»!

Hem rebut un magnífich cartell anunciador, original d'en Casas, de l'«Enciclopedia Universal Ilustrada» que la acreditada casa J. Espasa, comensará a publicar dintre de poch.

A l'hora de tancar aquesta edició, segueix el mateix govern que cinch ó sis hores avans.

Ja es durar.

VIC. y MB.

Cartera de Comunicacions

AL COVE: A. S. V.—J. F. M.—J. F. (versos).—J. R. y M.—P. E. C.—J. B. F.—J. F. B.—F. C.—J. C. y S.—A. C.—J. O. (versos).

CONTESTACIONS: B. F. (obrer manyà). No ho varem publicar perque, al mateix temps que ho rebíem, ho deya un orador regionalista y hauria semblat que vosté ho copiava d'aquell.—R. P. No té prou interès.—J. P. Ha passat d'actualitat.—B. F. (Gracia). Havent caygut el govern, no es publicable.—F. C. (obrer). En tot cas, s'haurá extraviat; hauria de tornar-lo a enviar.—J. O. y P. De lo primer, quan estigui a punt de repetir-se, avisins. De lo segon; ¿per que no'ls feu vos mateix aquells articlets y aqueixos prechs?—F. de P. V. Passada la actualitat.—J. V. Ab el seu vers «A Solidaritat» sembla desconèixer que aquesta es CATALANA.

NACIONALISTES! Cal demostrar l'agrahiment als que fan que no tot sia estranger a Catalunya.

CASES RECOMANABLES

Ferrán de Sagarra y de Siscar.—Llets, vins y ous.—Diputació, 325, botiga, Barcelona.

Ferrán de Sagarra y de Siscar.—Llets, vins y ous.—Llibreteria, 15, Barcelona.

Imp. LA REMAIXENSA, Xucld, 13, baixos